

Hoofdkop = Dik vierduizend kilometer op drie bandjes

Intro = Alleen even naar de winkel, dat is voor sukkels. De scootmobielclub van wijksteunpunt Dirk Prins trekt eropuit. Laat die auto's maar toeteren!

Credits = Tekst: Marloes de Moor, Foto's: Johannes Abeling

"Bij een stoplicht probeer ik altijd als eerste weg te zijn. Kinderachtig misschien. Maar ik heb er toch aardigheid in als ik een fietser voor ben." Op het ovale stuur rusten handen die horen bij een waardige oude dame. Ze heeft iets fels in haar ogen. "Ik kon eerst altijd achttien kilometer per uur, nu nog maar twaalf. Dat hebben ze veranderd in de wet. Twaalf per uur is eigenlijk te langzaam. Ik kan hem laten opvoeren, maar dat kost driehonderd euro."

Geroutineerd slalomt ze langs een paaltje op het fietspad.

Jo is sinds vier jaar lid van de scootmobielclub in Zaandam. Het is een initiatief van wijksteunpunt Dirk Prins. Vrijwilligster Louise de Rooter stuurt de groep aan. Elke woensdag gaan ze op pad en maken dan een tocht door de natuur. Nederland telt zo'n 25 scootmobielclubs waarvan de meeste in het zuiden en oosten van het land zijn gevestigd. Ze pakken het professioneel aan met een bestuur, sponsors en lessen. Bij de scootmobielclub van Dirk Prins gaat het wat informeler, al zouden ze best nog meer leden willen hebben. Volgens Jo durven mensen vaak niet goed. "Ze vinden het gevaarlijk, zo'n scootmobielclub en denken: die rossen maar wat af." De anderen vallen haar bij met eenstemmig gemompel: "Ze zijn bang."

"Huize supermarkt noemen we ze, omdat ze alleen maar heen en weer gaan naar de supermarkt," zegt Tine, met een spoor van afwijzing in haar mondhoek.

Hebben ze allemaal scootmobielles gehad? "Les? Welnee. Ja, ze vertellen hoe de knoppies werken," zegt Tine. "D'r is niks an. Als je de stoep op gaat, zet je hem op 'slakkie'. Ze wijst naar het slakje op het dashboard. Da's langzaam. Wil je sneller, dan is het 'hertje'."

"Maar," zegt Louise ferm, "iedereen die hier lid wordt, krijgt een map met gouden regels. Altijd mobiele telefoon en water mee."

[tk] Bang

Ria geeft toe dat ze best bang was de eerste keer. En nog steeds wel eens. De stoepjes vindt ze maar niks. "De tranen stonden me in de ogen, zo angstig was ik. Tine is met me meegereden en heeft me geholpen. Maar ik ben nog steeds geen held met stoepen."

Vooralsnog melden vooral ouderen zich aan voor de club. Jonge mensen hebben toch nog wel voldoende sociale contacten en gaan er makkelijker alleen op uit in hun scootmobiel. "De club is bedoeld om het lotgenotencontact te verstevigen. Zo'n grote tocht maak je niet zo snel alleen. Mensen krijgen hierdoor hun zelfstandigheid weer terug. Als ze niet verder dan de supermarkt kunnen, raken ze geïsoleerd." "En je ziet ook dat ze buiten de club om contact met elkaar zoeken," zegt Louise. "Zo zijn er een man en een vrouw die bijna elke zondag samen gaan rijden." De andere vrouwen lachen daar veelbetekenend om.

Het desbetreffende stel komt toevallig net binnen. Zij in suède roze jasje, met een aanstekelijke lach in een kwajongensachtig gezicht. Hij met houterige bravoure op hagelwitte sportschoenen. Ria en Frans. "Halloo pipelooo!" roept Ria luid en jolig. "Die vrouw is doof. Ze hoort niks," zegt Hennie alsof dat de uitbundigheid van Ria verklaart. Frans is de enige man in het gezelschap, maar vindt dat ontzettend gezellig. Het was wel eens anders.

Voorheen waren er nog vier mannen lid, maar een ervan is overleden en de rest afgehaakt door andere bezigheden of ziekte. "Laatst kwam er een nieuwe man kijken. Hij zei dat hij weg moest en keerde vervolgens nooit meer terug," vertelt Frans.

[tk] Verkering

De scootmobiel staat keurig klaar voor vertrek. De vaste scootmobiel kost tussen de 1890 en 5990 euro, opvouwbaar zijn goedkoper en onder de duizend euro te koop. Wie aantoonbaar lichamelijke beperkingen heeft, kan er een aanvragen bij de gemeente. Ook het onderhoud wordt dan vergoed.

Ria heeft een wit-rood embleem met SL achterop geplakt. Van welk land? Zwitserland? Polen? "Nee, slechthorend!" zegt Ria en barst in lachen uit.

Vandaag gaat de tocht door 't Twiske. Meestal over een traject van zo'n dertig kilometer, al zouden ze best nog veel verder willen. De accu vormt het probleem, die geeft maar energie voor veertig kilometer. Aan elke tocht hebben de leden wel een mooie herinnering. Het hilarische moment waarop ze een doek om een van de deelnemers heen moesten spannen toen die onderweg moest plassen. Of die keer dat ze op een terras koffie met broodjes en appelgebak aten en later bleek dat die allemaal al betaald waren door een gulle gever die hen dat zo gunde. Ria wordt er weer blij van als ze eraan terugdenkt. Ze slaat de handen ineen: "Dát was leuk! Als we toch zo iemand nog eens tegenkwamen... Alles betaalde-ie." Frans slaat haar enthousiasme vertederd gade. Vorige maand heeft hij haar zo'n beetje gered. Hij ging een stukje rijden in de polder. "Zie ik daar opeens dat witte koppie van d'r opduiken tussen het groen... Dus ik geef gas en haal haar in. Had ze een lekke band! Ik heb Verhoef, de reparatiedienst in Zaandam gebeld. Gelukkig was het in een uurtje opgelost." Hij heeft onmiskenbaar een zwak voor Ria. "Maar we hebben geen verkering. Ze wil niet met me trouwen," grapt hij. Er sluimert een serieuze ondertoon in zijn opmerking.

De groep trekt een kleurrijke streep door het groene landschap. De wind doet de jaspanden wapperen. Voorop rijden Hennie en Tine, geanimeerd in gesprek. Op de achtergrond klinkt voortdurend het serene gezoem van de accumulatoren, dat zich niet laten afleiden door beuzelarijen. Hennie vindt het heerlijk, de club. "Vroeger ging ik altijd op zondag met een vriendin. Mijn man ging vissen. 'Vind je man dat wel goed?' vroeg ze dan. Maar hij zat er niet mee, als ik maar om negen uur thuis was, anders vond-ie het akelig. Helaas is hij alweer zeven jaar dood. Niemand meer die op me wacht." Ria en Tine, beiden ook weduwe, herkennen het. "Je zit toch alleen. En niemand die wat tegen je zegt of er is als je thuiskomt."

[tk] Ongelukken

Hoewel de snelheid van de scootmobiel inmiddels is teruggebracht van achttien naar twaalf km per uur, blijft het oppassen in het verkeer.

Hennie heeft al een paar keer een ongelukje gehad. "Ik was altijd gewend om met mijn scootmobiel voor de auto's te gaan staan bij een stoplicht. Dat deed ik ook bij een vrachtauto en die heeft me geraakt. Sindsdien kijk ik beter uit."

Ria herinnert zich het gruwelijke verhaal van een man die met zijn scootmobiel in de sloot reed: "Die is verzopen, zag je alleen z'n handje boven water uit steken. Zó zielig." Zwijgend wordt nog even stilgestaan bij het lot van de arme verdronken man.

Nee, wat dat betreft kun je maar beter voorzichtig zijn, vindt ook Jo die toch steeds op de hoogste snelheid voorop rijdt en scherpe bochtjes trekt met de geroutineerde souplesse van een autocoureur. Ria hobbelt meestal achteraan. Haar roze jas tekent scherp af tegen de blauwe hemel. Bij het zien van een zwaan met zijn jongen of een stel loslopende runderen slaakt ze verrukte kreetjes: "Kijk dat dan toch 'ns jongens! Da's mooi toch!" De armsteunen heeft ze altijd omlaag, zodat ze vrijuit kan bewegen. Hennie wijst haar er in het voorbijgaan

op dat dat niet mag. Ria: "Van wie niet?!"

"Van de politie. Want als je valt, lig je eruit," articuleert Hennie vrij hard in het goede oor van Ria.

"De politie kan me wat!" schatert Ria baldadig.

Frans rijdt onverstoort door. Een praatje is gezellig, maar het hoeft niet altijd. Soms is het ook prettig om de natuur in je op te nemen en lekker rustig te rijden. Hij tikt met een stoer gebaar op het stuur: "Ik heb een teller. Heeft bijna niemand. Ruim vierduizend kilometer heb ik al gereden." Even later mompelt Tine achter hem dat zij ook een teller heeft: "4324." Ze wil ook nog even wat rechtzetten: "Ze zeiden dat ze niet in hun eentje 't Twiske ingaan. Nou, ik wel hoor. Gerust. Ik ben voor de duvel niet bang."

Tegen vijven, aan het eind van de rit, lijkt de groep niet meer zo alert als eerder die middag. Een beetje stilletjes, want het merendeel weet dat er straks niemand op ze wacht. In een zwabberende stoet steken ze onverhoeds de weg naar Zaandam over. Een auto toetert. Het gaat net goed. Ria en Frans moeten rechtdoor, de rest slaat af. "Joehoe! Tot ziens!" roept Ria. Ze steekt haar hand in de lucht en geeft van de weeromstuit gas, waardoor ze een gat slaat tussen haar scootmobiel en die van Frans.

Frans rijdt dat snel en met hoopvolle ijver weer dicht.